

Αμερικανός

Αμερικανός κ. **Αμερικάνος**, **ο**, θηλ. **Αμερικανή** κ. **Αμερικανίδα** κ. **Αμερικάνα**, **η**, ουσ. [<αγγλ. American], ο Αμερικανός. **1.** ο πλούσιος: «έχει θείο Αμερικάνο». Πρβλ.: *μόνο κανένας μπάρμπαρ σου μπορεί να σ' αβαντάρει· τα τσεκ απ' την Αμερική σε βγάζουν παλικάρι* (Λαϊκό τραγούδι). Από την εικόνα των Ελλήνων μεταναστών στην Αμερική, που επιδείκνυαν τα πλούτη τους, όταν επισκέπτονταν ύστερα από πολλά χρόνια τη γενέτειρά τους, κι έτσι έμεινε στην αντίληψη του λαού πως ο κάθε Αμερικανός είναι πλούσιος. **2.** το αμερικανάκι (βλ. λ.).

- *Αμερικανός και μ' ένα μάτι*, υπέρμετρη εκδήλωση φιλοαμερικανικών αισθημάτων: «ανάμεσα στους ψευτοσοσιαλιστές και στους ψευτοπροοδευτικούς χίλιες φορές Αμερικανός και μ' ένα μάτι»·

- *καλός Αμερικάνος είναι ο νεκρός Αμερικάνος*, ακραίο αντιαμερικανικό σύνθημα·

- *κάνω τον Αμερικάνο*, προσποιούμαι τον ανήξερο, τον αθώο, τον αμέτοχο: «κάθε φορά που γίνεται λόγος για τη ληστεία της τράπεζας, στην οποία είχε πάρει κι αυτός μέρος, κάνει τον Αμερικάνο». Έκφραση που καθιερώθηκε με αυτή την έννοια στα μέσα της δεκαετίας του 1970, όταν άρχισαν να γίνονται παγκοσμίως γνωστές οι θηριωδίες των Αμερικανών στρατιωτών στον πόλεμο του Βιετνάμ, και κάθε φορά που γίνεται λόγος γι' αυτές μπροστά σε Αμερικανό, αυτός προσποιείται τον αθώο ή τον αμέτοχο ή υποστηρίζει πως ο αμερικανικός λαός είχε άγνοια και που, εν τέλει, ξεσηκώθηκε κατά της κυβέρνησής του, όταν αυτές έγιναν γνωστές. Συνών. *κάνω τον Γερμανό / κάνω τον Κινέζο*·

- *ούτε (και) στον Παράδεισο με Αμερικάνο*, ακραία εκδήλωση αντιαμερικανικών αισθημάτων: «όσα δολάρια και να μου δώσουν, ούτε και στον Παράδεισο με Αμερικάνο»·

- *φονιάδες των λαών, Αμε-ρι-κάνοι!* αντιαμερικανικό σύνθημα που ακούγεται συνήθως στις φοιτητικές και εργατικές πορείες.

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας